

Οι νέες οδηγίες περιέχουν για πρώτη φορά ρητές νομοθετικές διατάξεις που καθορίζουν τι είδους συμβάσεις μπορούν να συναφθούν μεταξύ των φορέων του δημόσιου τομέα χωρίς την εφαρμογή διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, λαμβάνουν όμως υπόψη την ανάγκη για βελτίωση της ασφάλειας δικαίου, η οποία επισημαίνεται συχνά από τους νομικούς που ειδικεύονται στις δημόσιες συμβάσεις. Οι κανόνες αυτοί θα βοηθούν ειδικότερα τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να αξιοποιούν πλήρως τις δυνατότητες συνεργασίας, ώστε να εκτελούν τα καθήκοντά τους με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο προς όφελος των πολιτών.

Ενδοϋπηρεσιακές (in-house) σχέσεις

Οι κανόνες που διέπουν τέτοιου είδους συνεργασία («κάθετη συνεργασία») ακολουθούν τις βασικές αρχές που έχει αναπτύξει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

- Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αναθέσει μια δημόσια σύμβαση σε επιχείρηση –π.χ. μια δημοτική επιχείρηση κοινής ωφελείας ή έναν δημόσιο φορέα διαχείρισης αποβλήτων– χωρίς να εφαρμόσει διαδικασία δημοσίων συμβάσεων, εφόσον πληρούνται **τρεις προϋποθέσεις**:
 - η αναθέτουσα αρχή πρέπει να ασκεί επί της επιχείρησης **έλεγχο** παρόμοιο με αυτόν που ασκεί στις δικές της υπηρεσίες. Αυτό στην πράξη σημαίνει ότι η αναθέτουσα αρχή πρέπει να **επηρεάζει καθοριστικά τους στρατηγικούς στόχους και τις σημαντικές αποφάσεις** της ελεγχόμενης επιχείρησης
 - η ελεγχόμενη επιχείρηση πρέπει να ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα **κυρίως προς όφελος της ελέγχουσας αναθέτουσας αρχής: πάνω από το 80% των δραστηριοτήτων της πρέπει να αφορά την εκτέλεση των καθηκόντων που της έχουν ανατεθεί από την ελέγχουσα αναθέτουσα αρχή ή αρχές**
 - **δεν πρέπει να υπάρχει άμεση συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα** στο κεφάλαιο της ελεγχόμενης επιχείρησης. **Εξαιρούνται** μόνο οι περιπτώσεις στις οποίες **απαιτείται από τον νόμο** η συμμετοχή ενός εταίρου του ιδιωτικού τομέα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν παρέχονται σ' αυτόν δικαιώματα αναστέλλουσας μειοψηφίας ή ελέγχου, ή οποιαδήποτε άλλη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας της επιχείρησης.
- Ο **έλεγχος** μπορεί να ασκείται:
 - μόνο από **μία αναθέτουσα αρχή** ή
 - ως **κοινός έλεγχος** από διάφορες αναθέτουσες αρχές, π.χ., στην περίπτωση ενώσεων δημοσίων υπηρεσιών που ελέγχονται από όλους τους δήμους συγκεκριμένης περιοχής. Εάν ο έλεγχος ασκείται από κοινού, πρέπει να εξασφαλίζεται ότι:
 - όλες οι ελέγχουσες αναθέτουσες αρχές εκπροσωπούνται στα όργανα λήψης αποφάσεων της ελεγχόμενης επιχείρησης

- η ελεγχόμενη επιχείρηση δεν επιδιώκει συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της ελέγχουσας αναθέτουσας αρχής.

Συνεργασία των αναθετουσών αρχών

Οι νέες οδηγίες καλύπτουν επίσης περιπτώσεις κατά τις οποίες οι αναθέτουσες αρχές συνάπτουν **συμφωνίες μεταξύ τους**, χωρίς να δημιουργούν ελεγχόμενη επιχείρηση (**«οριζόντια συνεργασία»**). Αυτό συμβαίνει, π.χ., όταν πολλοί δήμοι αποφασίζουν να ομαδοποιήσουν τους πόρους τους στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων, ώστε κάθε ένας από αυτούς να προσφέρει ειδικές υπηρεσίες στα άλλα συνεργαζόμενα μέρη.

Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, μπορούν να ανατίθενται συμβάσεις μεταξύ αναθετουσών αρχών– χωρίς τη συμμετοχή φορέων του ιδιωτικού τομέα– εφόσον πληρούνται οι **ακόλουθες προϋποθέσεις**:

- η σύμβαση πρέπει να θεσπίζει ή να υλοποιεί συνεργασία μεταξύ των συμμετεχουσών αναθετουσών αρχών, η οποία να διασφαλίζει ότι **οι δημόσιες υπηρεσίες που οφείλουν να παρέχουν οι αρχές αυτές σκοπό έχουν την επίτευξη κοινών στόχων**.
- η εφαρμογή της συνεργασίας θα πρέπει να **διέπεται αποκλειστικά από παράγοντες που σχετίζονται με το δημόσιο συμφέρον**.
- η επιχειρηματική δραστηριότητα **στην αγορά εκτός της συνεργασίας** πρέπει να περιορίζεται αυστηρά: οι συμμετέχουσες αναθέτουσες αρχές οφείλουν να εκτελούν στην ελεύθερη αγορά (δηλαδή, εκτός της συνεργασίας) **κάτω του 20% των δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με τη συνεργασία**.

Μεταβίβαση δημοσίου καθήκοντος

Τέλος, διευκρινίζεται ότι η απλή μεταβίβαση εξουσίας και αρμοδιοτήτων για την εκτέλεση δημοσίου καθήκοντος από έναν δημόσιο φορέα σε άλλον **δεν επηρεάζεται σε καμία περίπτωση από τις οδηγίες**, εφόσον η ανταλλαγή συμβατικών υπηρεσιών δεν γίνεται έναντι αμοιβής. Έτσι εξασφαλίζεται μεγαλύτερη σαφήνεια και ασφάλεια δικαίου, ιδίως για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές οι οποίες επιθυμούν να ομαδοποιήσουν συγκεκριμένα δημόσια καθήκοντα μεταφέροντάς τα σε ενώσεις ή άλλες δημόσιες δομές.

Μια αναθέτουσα αρχή (ΑΑ) προτίθεται να αναθέσει σύμβαση σε άλλο νομικό πρόσωπο, τον πάροχο

